UUTISET

Nytkin laitetaan tiedostoja lataamaan ja lähdetään kahville. Sitten kone jauhaa sitä puoli tuntia. **TOIMITUSJOHTAJA JUHA JÄRVI, KA-MU**

PÄIVÄN PUNKTI

Peiton-jatkoa

Hallitus on onnistunut muiden kompurointien ohella sotkeutumaan lapsilisiin.

Säästöjen saamiseksi ja menokehyksen suojelemiseksi päätettiin leikata lapsilisiä 110 miljoonaa euroa. Pienituloisilla leikkaus tuntuisi kukkarossa, suurituloinen sitä tuskin huomaisi.

Leikkaus suunniteltiin Jutta Urpilaisen (sd.) valtiovarainministerikaudella. Kun Urpilaisen paikan otti uusi demarijohtaja Antti Rinne, lapsilisät nousivat uudelleen valokeilaan.

Demarikentällä oli painetta siihen, että leikkaus pitää perua. Tähän Rinteellä ei kuitenkaan ollut varaa. Sen sijaan Rinne kaivoi kalupakista uusvanhan asian, lapsivähennyksen.

Verotuksen yksi periaate on yksinkertaisuus. Mitä selkeämpi verojärjestelmä on, sen parempi kaikille. Maksaja tietää silloin, mitä maksaa ja valtio tietää, mitä saa.

Viime vuosina on tätä periaatetta noudatettu kohtuullisen hyvin. Se on merkinnyt sitä, että monista vähennyksistä on luovuttu. Yksi tällainen vähennys oli lapsivähennys, joka poistettiin joitakin vuosia sitten.

Nyt demarit haluaisivat lapsivähennyksen takaisin. Lapsivähennyksen suuruudeksi kaavailtiin 70 miljoonaa, jolloin leikkauksen säästö olisi 40 miljoonaa. Se ei tietenkään ole koko totuus.

Koko homman hallinnointiin menee siihenkin pitkä penni. Lisäksi lapsivähennys kohtelee eri ihmisiä eri tavalla. Esimerkiksi opiskelijat, jotka ovat kaikkein pienituloisimpia, eivät pääse sen piiriin. Harvalla opiskelijalla on niin hyvät tulot, että niistä päästisi maksamaan valtionveroa.

Lapsivähennys siis mutkistaa ja hankaloittaa verotusta, muttei kuitenkaan tasaa tuloja. Vähennyksestä eivät hyödy sen enempää valtio kuin pienituloiset lapsiperheetkään.

Toisesta päästä leikataan ja toiseen ommellaan. Uudistus on täydellinen.

Lapsilisät ovat tällä hetkellä verovapaita etuuksia. Jonkinlainen ongelma on se, että ne ovat yhtä suuria pienituloisille kuin rikkaillekin.

Asia olisi kuitenkin helppo korjata. Lapsilisät voitaisiin panna verolle. Silloin isotuloiset maksaisivat niistä veroa enemmän kuin pienituloiset.

Minkähän takia tämä ei juolahtanut kenenkään mieleen. Sen sijaan ruvettiin rakentamaan systeemiä, joka on jo valmiiksi sutta ja sekundaa.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Valtra saattaa irtisanoa 150 työntekijää

Toimitusjohtaja **Jari Rautjärven** mukaan vähennystarpeen syynä on heikko markkinatilanne, jonka vuoksi tehtaalla ei ole tarpeeksi töitä koko nykyiselle henkilöstölle.

Siksi yhtiö aloittaa yt-neuvottelut, joiden piirissä ovat Äänekosken tehtaan kaikki noin 900 työntekijää. Vähennys saattaa olla 150 työntekijää.

Maatalouskoneiden markkina Euroopassa on ollut laskussa, ja nyt viljan hinnan lasku ja maitomarkkinan ongelmat ovat entisestään tiukentaneet tilannetta.

”Ensi vuosi tulee olemaan hankala, eikä elpymistä vielä ole näköpiirissä”, Rautjärvi sanoi STT:lle.

Aiemmin tuotannon sopeutustarvetta on Valtrassa hoidettu lomautuksilla.

Valtran yt-neuvotteluista kertoi ensimmäisenä Keskisuomalainen.

MT

SAMI KARPPINEN

Valokuituyhteydessä on etuna, että tiedostojen lähettämiseen ja vastaanottamiseen on käytössä yhtä paljon nopeutta. ”Nykyisellä kupariyhteydellä dataa tulee kymmenen kertaa nopeammin kuin lähtee”, Ka-Mun toimitusjohtaja Juha Järvi sanoo.

Karstulassa on tietoliikenne-yhteyksien sekamelska

Karstulassa harmitellaan tietoliikenneyhteyksien heikentymistä, sillä Sonera käärii yritysten kuparikaapeleita pois. Vaihtoehdoksi jää ainoastaan langaton yhteys.

Tieto voi virrata Karstulan kunnan kotien ja yrittäjien tietokoneisiin periaatteessa monella tavalla.

Soneralla on kupariverkko ja kunnan kiinteistöjä palvelee valokuituinen seutuverkko. Lisäksi Karstula on päättänyt lähteä kuntien yhteiseen hankkeeseen Keski-Suomen Valokuituverkkoon.

Ongelma on, että mikään niistä ei toimi kunnolla ja osa toimivasta Soneran kupariverkostakin kerätään pois. Siksi osa kunnan yrityksistä jää lokakuun lopulla langattoman 3G- tai 4G-yhteyden varaan.

Karstulalaiselle konepajalle Ka-Mulle langaton ei riitä.

”Siitä ei tule mitään. Meillä liikutellaan päivittäin satojen megatavujen tiedostoja. Yhteyden pitäisi olla vähintään 50 megaa sekunnissa, mielellään 100–150. 3G:lle luvataan korkeintaan muutamaa megaa”, toimitusjohtaja **Juha Järvi** sanoo.

Ka-Mu tekee 3D-suunnittelua ja sijaitsee kahden kilometrin päässä keskustasta.

”Nytkin laitetaan tiedostoja lataamaan ja lähdetään kahville. Sitten kone jauhaa sitä puoli tuntia. Se tulee hidastumaan”, Järvi kertoo.

Soneran verkkosuunnittelusta vastaavan **Juha Tontin** mukaan kupariliittymiä on sanottu irti muutamia kymmeniä, mutta alle sata. Kuparijohto lähtee, koska sähköyhtiö kaivaa pylväissä kulkevaa sähköjohtoa maahan.

Verkko on, pääsy puuttuu

Suuri osa tietoverkko-ongelmista voisi ratketa jo 1990-luvun puolivälissä kylälle rakennetun seutuverkon avulla.

80–90 prosenttia keskustan yrityksistä voisi liittyä seutuverkkoon, jos sen kapasiteettia lisättäisiin, arvioi Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy:n toimitusjohtaja **Ari Piesala** paikallislehti Viispiikkiselle.

Operaattorina seutuverkossa toimii Elisa.

”Jos meille tulee kyselyjä, voiko verkkoon hankkia liittymän, harkitsemme niitä tapauskohtaisesti saatavuuden perusteella”, kommentoi Elisan Keski-Suomen aluejohtaja **Juha Peltomäki** väitteitä ettei verkkoon myytäisi liittymiä.

Seutuverkko on rakennettu kuntien väliseen tiedonsiirtoon. Kapasiteetin lisääminen vaatisi investointeja verkon omistajalta, eli kunnilta.

Sopimus Elisan kanssa on katkolla keväällä. Järvi toivoo, että silloin joku paikallinen yritys ottaisi seutuverkon haltuunsa.

Toinen ratkaisu voisi olla Keski-Suomen Valokuituverkko. Se on kuitenkin viivästynyt vuosia (MT 17.3.). Valtuusto päätti liittyä siihen kesäkuussa, mutta päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Ratkaisua odotetaan lokakuun aikana, mutta siitä voidaan valittaa uudestaan.

Kunta on jo maksanut Valokuituverkosta melkein puoli miljoonaa euroa. Vajaa 500 kuntalaista on ostanut liittymän.

Operaattoreiden viivytystaistelu

Karstulan kunnanjohtajan **Eino Nissisen** mielestä operaattoreiden keskittyminen langattomiin 3G- ja 4G-verkkoihin on viivytystaistelua.

”Siellä missä valokuitua rakennetaan, mainostetaan sen olevan ainoa oikea ratkaisu. Silti valokuidun rakentamista täällä viivytetään mahdollisimman pitkään, koska 4G:n tukiasemat ovat ilmeisesti huomattavasti edullisempia rakentaa kuin valokuitu.

”Näyttää siltä, että mahdollisimman pienillä investoinneilla kerätään mahdollisimman paljon rahaa.”

Nissisen mukaan valokuituun on lopulta pakko mennä, sillä jo nyt tiedetään, että palvelut siirtyvät verkkoon.

”Tulee esimerkiksi tv-palveluita, joita ei edes tarjota antennin kautta. Tulevaisuudessa niiden yleinen käyttö ei voi olla 4G:llä, koska se on jaettua kaistaa. Mitä jos kaikki yrittävät yhtä aikaa katsoa jääkiekon MM-finaalia”, Nissinen perustelee.

Ka-Mun suunnittelija Kari Pylkkönen lähettää ja vastanottaa satojen megojen 3D-tiedostoja päivittäin. Suurimmat tiedostot voivat olla kooltaan tuhat megaa.

Sonera patistaa antennikauppaan

Kupariverkon supistumisen vuoksi Sonera on aikaistanut 4G:tä Karstulaan.

”Sähköyhtiön suunnitelmat tulivat meille yllätyksenä. Pyrimme saamaan ensimmäisen 4G-tukiaseman käyttöön marras-joulukuun aikana”, verkon kehityksestä vastaava osastopäällikkö **Timo Hietalahti** sanoo.

Alunperin tukiaseman piti tulla kylälle alkuvuonna 2015.

Mobiiliverkon varaan jääville Hietalahti suosittelee lisäantennia talon ulkopuolelle.

”Antenni maksaa muutaman kympin, mutta voi kolmin- tai nelinkertaistaa nopeuden.”

Kunnassa on jo Elisan 4G-verkko.

Järvi aikoo liittää yrityksensä siihen kunnes saa kiinteän yhteyden.

AIMO VAINIO

Karstulassa valokuitua rakennettiin kunnan käyttöön jo 1990-luvulla.

Kiuru nostaisi verkon alinta nopeutta

Opetus- ja viestintäministeri **Krista Kiuru** (sd.) harkitsee, pitäisikö laajakaistan yleispalvelun nopeuden alarajaa nostaa.

Nykyisin alaraja on yksi megabitti sekunnissa.

”Arki on ajanut nykyisten velvoitteiden ohi, ja voisi olla aika nostaa niiden tasoa. Nyt selvitetään millä aikataululla uusi teknologia ja taajuudet mahdollistavat yleispalveluvelvoitteen nostamisen ja mikä olisi sen realistinen taso”, Kiuru sanoo.

Laajakaistan toimivuus eri puolilla maata, palvelun markkinatilanne ja käytössä olevat nopeudet on tarkoitus selvittää lähiviikkoina.

Soneran verkon kehityksestä vastaavan osastopäällikön **Timo Hietalahden** mielestä keskustelu tarvittavasta verkon nopeudesta on tervetullutta.

”Pitäisi tarkemmin pohtia, mikä on nopeuden tarve. Keskustelu menee helposti siihen, että pannaan vain edelliseen lukuun nolla perään.”

Sata megaa tavoitteena

Valtion Laajakaista kaikille-hankkeessa tavoitenopeus on ollut sata megaa.

Hietalahden mukaan esimerkiksi teräväpiirtokuva tarvitsee suurimmillaankin kahdeksan megabittiä sekunnissa.

”Sataa megaa tarvitsevia palveluja ei ole vielä edes näköpiirissä”, Hietalahti sanoo.

Langattoman verkon nopeus riippuu paljon tukiasemien määrästä ja tiheydestä.

Yhdellä 4G-tukiasemalla voi olla yhtä aikaa karkeasti laskien 30–40 käyttäjää. Silloin 2–3 megaa dataa käyttävä teräväpiirtokuva pyörii hyvin.

Yhden tukiaseman hinta ilman mastoa on Hietalahden mukaan muutama kymmenen tuhatta euroa.

AIMO VAINIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Missä kulkee oman käytön raja?

Tulli on ottanut käyttöön toisesta EU-maasta omaan käyttöön tarkoitetun alkoholin tuonnille ohjetasot.

Onko kyse alkoholin tuonnin rajoittamisesta, tulliylitarkastaja Seppo Raitolahti?

Heinäkuussa käyttöön otetut ohjetasot eivät ole tuontirajoituksia, eikä Tulli pyri niiden avulla rajoittamaan yksityishenkilön tuomaa alkoholin määrää.

Mistä ohjetasoissa sitten on kysymys?

Ohjetasojen avulla valvotaan oman käytön edellytyksiä. Matkustajalle syntyy selvitysvelvollisuus, jos ohjetasot ylittyvät.

Missä oman käytön rajat kulkevat?

Väkeviä viinejä saa tuoda 20 litraa, tavallista viiniä 90 litraa, olutta 110 litraa ja muuta alkoholia, kuten väkevää viinaa 10 litraa.

Mitä on oma käyttö?

Omaksi käytöksi katsotaan esimerkiksi tuonti perheenjäsenille, sukujuhliin tai lahjaksi.

Entä jos määrät ylittyvät?

Ohjetason ylittämiseen tarvitaan hyvä selitys. Se arvioidaan maahantulovaiheessa tapauskohtaisesti.

Mitä tapahtuu, jos selitys ei kelpaa?

Jos on syytä epäillä alkoholintuontia kaupalliseen tarkoitukseen, asia siirretään veroharkintaan

JARMO PALOKALLIO

TEM:n energia-johtajaksi hakee 27

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) energiaosaston osastopäälliköksi hakee 27 henkilöä. Virka avautui, kun sitä vuodesta 2010 lähtien hoitanut **Esa Härmälä** nimitettiin Metsähallituksen pääjohtajaksi.

Vahvoja ehdokkaita hakijoiden joukossa ovat Energiaviraston ylijohtaja **Riku Huttunen**, työ- ja elinkeinoministeriön energiaosaston ryhmäpäälliköt **Petteri Kuuva**, **Timo Ritonummi** ja **Herkko Plit**.

Paikkaa hakevat myös Fennovoiman pääomistajan voimaosakeyhtiö SF:n entinen toimitusjohtaja ja Fennovoiman hallituksen entinen puheenjohtaja **Pekka Ottavainen** sekä Fennovoiman entinen toimitusjohtaja **Tapio Saarenpää**.

Hakemuksensa ovat jättäneet johtaja **Jari Kostama** Energiateollisuus ry:stä, UPM entinen energiajohtaja, nykyisin Pöyryllä työskentelevä **Anja Silvennoinen** sekä **Mikko Kara**, jolla on laaja kokemus energiayhtiöiden ja alan tutkimuksen johtotehtävistä.

Energiaosaston päällikön virka on määräaikainen, ja paikka täytetään enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

JUHA KAIHLANEN

Sybimarille ja Fortumille ympäristö-palkinto

Ympäristön hyväksi -palkinto jaettiin tänä vuonna Sybimar Oy:n perustajan **Rami Salmisen** ja Fortumin Joensuun laitoksen pyrolyysituotannon kesken.

Palkinnon teemana on kestävä biotalous ja arvo on 10 000 euroa.

Salminen on kehittänyt kiertovesiperiaatteella toimivan kalanviljelylaitoksen, jonka energia tuotetaan biokaasun avulla ja jonka vesi ja ravinteet hyödynnetään yhteen kuuluvassa kasvihuoneessa.

Kalanviljelylaitos aloitti toimintansa 2012, biokaasulaitos 2013 ja kasvihuonerakentaminen on käynnissä parhaillaan.

MT